

GENÇ GİRİŞİMCİLERE VERGİ VE SİGORTA PRİM TEŞVİKİ

Yeni iş kuran gençlere, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç yıl boyunca elde ettikleri kazancın bir kısmını vergi dışı bırakmak ve gençlerimizin girişimciliğe yönlendirilmesini desteklemek amacıyla, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile **vergi teşviki** ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile **sigorta prim teşviki** getirilmiştir.

I. GENÇ GİRİŞİMCİLERE SAĞLANAN VERGİ TEŞVİKİ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20'nci maddesi ile **10.02.2016 tarihinden itibaren** ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan genç girişimcilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri kazançlarının **75.000 TL**'lik kısmı gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Vergi Teşvikinden Kimler Yararlanabilir?

Genç Girişimcilerde Kazanç istisnasından;

- ✓ Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan,
- ✓ Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 29 yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişiler,

yararlanabilir.

Vergi Teşvikinden Yararlanma Şartları Nelerdir?

10.02.2016 tarihinden itibaren ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 29 yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, vergi teşvikinden yararlanabilmesi için;

- ✓ İşe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olması,
- ✓ Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi,
- ✓ Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması halinde işe başlama tarihi itibarıyla ortakların tamamının tüm şartları taşıması,
- ✓ Faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin (ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hariç olmak üzere) eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması,
- ✓ Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması,

şartlarını taşıması gerekmektedir.

Kazanç istisnasından yararlanan mükellefler, beyana tabi başka bir gelirinin (kira, menkul sermaye iradı, ücret, diğer kazanç ve iratlar) olması durumunda sadece ticari, zirai ve mesleki kazançları

dolayısıyla teşvik uygulamasından yararlanabileceklerdir.

Teşvik kapsamındaki mükelleflerin, bir vergilendirme döneminde ticari, zirai veya mesleki faaliyetlerinden bir veya birkaçından kazanç elde etmeleri durumunda teşvik, beyan edilen bu gelirlerin toplamına uygulanır.

Vergi teşviki, üç vergilendirme dönemi ile sınırlı olup önceki faaliyetine devam ederken yeni bir faaliyete başlanması teşvik süresini uzatmayacaktır.

Söz konusu teşvikten yararlananlar tarafından verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesinin gelir bildirimi tablosuna o yıl elde ettikleri gelirden teşvik tutarı düşüldükten sonra kalan tutar gelir olarak yazılacaktır.

Teşvik kapsamındaki faaliyetlerden kazanç elde edilmemesi veya teşvik tutarının altında kazanç elde edilmesi halinde de yıllık beyanname verilecektir.

Bir vergilendirme döneminde teşvik tutarının altında kazanç elde edilmesi durumunda teşvikten yararlanılmayan tutar, ertesi yıla devredilemeyecektir.

Vergi Teşviki Uygulamasında Özellikli Durumlar Nelerdir?

Genç girişimciler için getirilen teşvik uygulamasında özellik taşıyan bazı hususlar şunlardır:

✓ Faaliyetin ortaklık olarak yürütülmesi

Adi ortaklık veya şahıs şirketi kurmak suretiyle faaliyette bulunan mükellefler, tüm ortakların ayrı ayrı istisna şartlarını taşımaları şartıyla vergi teşvikinden ayrı ayrı yararlanabilir.

✓ İşletmenin devralınması

Bir işletmenin veya mesleki faaliyetin devralınması halinde, teşvikten yararlanılabilmesi için işletmenin ya da mesleki faaliyetin devralındığı kişinin eş veya üçüncü dereceye kadar kan veya kayın hısımlarından olmaması gerekmektedir.

Ölüm dolayısıyla eş ve çocuklar tarafından işletmenin veya mesleki faaliyetin devralınması halinde, ölen mükellefin teşvikten faydalanıp faydalanmadığına bakılmaksızın, devralan eş veya çocuklar istisnaya ilişkin şartların tamamını taşımaları kaydıyla, teşvikten üç vergilendirme dönemi boyunca yararlanabileceklerdir.

Örnek 1: 03.05.2015 tarihinden itibaren büfe işletmeciliği faaliyetinde bulunan Mükellef (A), 28.07.2021 tarihinde vefat etmiş olup 22 yaşındaki oğlu işletmeyi devralmıştır. Vergi teşvikinin diğer şartlarını taşıyan oğlu (B), 2021, 2022 ve 2023 yılları için söz konusu teşvikten tam olarak yararlanabilecektir.

✓ **Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması**

Mükelleflerin mevcut bir işletmeye, mesleki faaliyete veya ortaklığa sonradan ortak olmaları durumunda, diğer tüm şartları taşısalar dahi vergi teşvikinden yararlanmaları söz konusu olmayacaktır.

Vergi teşvikinin, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye etkisi bulunmamaktadır.

İşi Terk ya da İş Değişikliği Durumlarında Vergi Teşviki Uygulaması Nasıl Olacaktır?

Vergi teşvikinden yararlanan mükelleflerce daha sonra herhangi bir nedenle faaliyetin terk edilmesi durumunda, terk tarihine kadar elde edilen kazançlar dolayısıyla teşvikten yararlanılacaktır. Faaliyet terk edildikten sonra teşvik kapsamındaki söz konusu faaliyetlere tekrar başlanması halinde ise adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunması şartı ihlal edilmiş sayılacağından bu teşvikten yararlanılamaz.

Teşvikten yararlananların, yararlanma süresi içerisinde faaliyetlerini ticari, zirai ya da mesleki faaliyet olarak değiştirmeleri veya faaliyet konusunda değişiklik yapmaları durumunda, yararlanılmayan süre kadar söz konusu teşvikten yararlanmaları mümkündür.

Örnek 2: Mükellef (C), 21.05.2019 tarihinde mimarlık faaliyetine başlamış olup teşvik şartlarının tamamını taşımaktadır. Mükellef (C), bu faaliyetini 03.03.2020 tarihinde terk etmiş, 02.02.2021 tarihinde aynı faaliyete yeniden başlamıştır.

Buna göre Mükellef (C), 2019 ve 2020 yıllarında elde ettiği kazancı dolayısıyla teşvikten yararlanacak, ancak 02.02.2021 tarihinde işe başladığı faaliyeti için ilk defa işe başlama şartını ihlal etmesi nedeniyle, 2021 ve izleyen yıllar için söz konusu teşvikten yararlanamayacaktır.

Takvim yılı içerisinde işe başlanması veya işin terk edilmesi durumlarında; işe başlama tarihinden yıl sonuna kadar olan kıst dönem ve takvim yılı başından işin terk edildiği tarihe kadar olan kıst dönem bir vergilendirme dönemi sayılacak olup bu dönemler için teşvikten tam olarak yararlanılacaktır.

II. GENÇ GİRİŞİMCİLERE SAĞLANAN SİGORTA PRİM TEŞVİKİ

Ekonomik büyüme ve kalkınmanın destekleyici gücü, yenilik ve yaratıcılığın en önemli kaynaklarından biri olan genç girişimcilere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesine eklenen hüküm ile sigorta prim teşviki uygulaması getirilmiştir.

Bu kapsamda, 01.06.2018 tarihinden itibaren 5510 sayılı Kanun'un 4/1-b maddesi kapsamında ilk defa vergi mükellefi olarak sigortalı sayılan gerçek kişilerin primleri, tescil tarihinden itibaren bir yıl süreyle 5510 sayılı Kanun'un 82'nci maddesine göre belirlenen prime esas kazanç alt sınır üzerinden Hazinece karşılanacaktır.

Sigorta Prim Teşvikinden Yararlanma Şartları Nelerdir?

Sigorta Prim Teşvikinden yararlanma şartları aşağıda belirtilmiştir:

- ✓ 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20'nci maddesi kapsamında genç girişimcilerde kazanç istisnasından faydalanmak.
- ✓ Mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olmak.
- ✓ 01.06.2018 tarihinden itibaren ilk defa vergi mükellefi olarak 5510 sayılı Kanun'un 4/1-b maddesi kapsamında sigortalı sayılan gerçek kişilerden olmak.
- ✓ Kendi işinde bilfiil çalışılması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi.

Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması halinde, ortaklar arasında sadece en genç ortak sigorta prim teşvikinden faydalanabilecektir. Prim teşvikinden faydalanabilmeleri için tüm ortakların ayrı ayrı teşvik şartlarını taşımaları gerekmektedir.

Ortaklardan herhangi birinin teşvik şartlarını taşınamaması halinde, diğer ortaklar da sigorta prim teşvikinden yararlanamayacaktır.

Sigorta Prim Teşviki İçin Başvuru Nasıl ve Nereye Yapılacaktır?

Sigorta prim teşvikinden yararlanmak isteyen sigortalıların tescil işlemleri, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20'nci maddesi kapsamında bağlı buldukları vergi dairesinden temin edecekleri "**Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası**" belgesi ile bağlı buldukları sosyal güvenlik il/merkez müdürlüklerince yapılacaktır.

Konuya ilişkin ayrıntılı bilgiye 292 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ve 2018/28 sayılı Genç Girişimci Teşvik Uygulaması SGK Genelgesi'nden ulaşmanız mümkündür.

Ayrıntılı bilgi için;

www.gib.gov.tr - www.sgk.gov.tr

